

Їх дитинство закінчилося в концтаборі

Наближається 69 річниця визволення в'язнів із концтаборів. У цей день Україна та вся світова спільнота вклоняються людям, які пройшли через фашистське пекло, віддаємо данину скорботної пам'яті мільйонам мучеників, для яких нацистські табори стали дорогою в небуття...

У часи воєнного лихоліття насильно відірвані від Батьківщини українці жили її інтересами, радіщами та горем. Історія полонених — це страждання й боротьба в організаціях фашистського опору, яка, після повернення додому, не закінчилася. Бо замість визнання їх героями багато в'язнів стали ворогами народу, відчули докір і недовіру, потрапили в сталінські концтабори...

Сьогодні сивочолі ветерани живуть серед нас. Але якщо в минулому році в області було 14 героїчних співвітчизників, то за станом на 1 квітня ц.р. — 8, у районі — 1. У більшості з них дитинство закінчилося за колючим дротом.

Про своє життя скажу словами вірша, де детально описане «Детство, отрочество, юність и настоящее»...

Посвящается бывшим малолетним узникам фашистских концлагерей

У меня от самого рождения
Было много радости и горя пополам:
Уносило горечи течение,
Расплывалась радость по волнам.

Жизнь моя, как речка, своенравна —
То вскипает бурей, то молчит,
То плывёт спокойно по течению,
То безумно в омуте кружит.

И другое есть во мне начало,
В сером пепле, в зареве огней,
В детстве не совсем я замечала
Глубину трагедии моей.

Кто-то скажет: «Что же она знает?
Ведь совсем малышкой была.
Да и что ребёнок понимает?!»
Я отвечу: «Нет, я не мала!».

Разве малых плетями стегают?
Разве выжигают номера?
Разве на морозе оставляют
На плацу раздетых донага?

Разве малышей в печи сжигают,
Выжимая до последней капли кровь?
Пусть нас малышами и считают,
Но в душе у нас большая боль!

Как же это всё забыть хотелось,
Годы, что прошли в концлагерях,
Чтобы даже в мыслях не имелось,
Никогда не виделось во снах.

Не забылось, в памяти осталось,
И в сердцах мучительно живёт.
Одному, как десяти досталось,
И бесследно это не уйдёт.

Но моя судьба другим созвучна,
Славных моих братьев и сестёр,
Наша дружба, встречи так привычны,
Как для бедных путников костёр.

Мы стремимся доброте навстречу,
Чтобы каждого согреть теплом,
Если спросят — каждому отвечу:
«Мы одним дыханием живём!».

Что судьба? Одна людьми играет,
Реже — жалует и чаще — бьёт,
Этого лишь тот не заметит,
Кто дорогой трудной не пройдёт.

Детство, детство, ты давно умчалось,
Трепетным виденьем пронеслось.
Мне на перекрестке повстречаться
С юностью нелегкою пришлось.

И, как тень, за мной всегда тянулось
Эхо тех минувших грозных дней.
И спиной удача повернулась,
Зажигалась от чужих огней.

На дорогах выросли пороги
И закрыли к светлomu пути.
Стала я девчонкой-недотрогой,
Чтоб суметь преграды обойти.

Не хандрила, никогда не ныла,
Если даже по спине мороз,
О недугах мало говорила,
А тайком терпела горечь слёз.

А бывало, что любить стеснялась,
Инвалидность мучила меня.
Но любимой многим оставалась,
И любовь сквозь жизнь я пронесла.

А бывало так, что запыхаешь
Пламенем пылающей зари,
И тогда лишь об одном мечтаешь —
Чтоб любимый сердце подарил.

От него ни капли не скрывала,
Говорила всё наедине,
Чтобы жил со мной одной, мечтала,
Чтобы думал только обо мне.

Прожили мы с мужем тридцать пять лет.
Были радости: когда рождались дети, внуки.
Были неудачи, неурядицы, беда,
Но добро все закрывали муки.

Он ушёл навеки... Я осталась,
Чтобы детям, внукам помогать.
И не знала я, что будет впереди,
Что болезнь разрушит все мечты.

Думала на пенсии встречаться
С ветеранами, спасшими нас в войну,
Со школьниками и студентами видаться,
Но болезнь все больше тянет нас ко дну.

Жизнь идёт всё ближе до заката,
И не хочется из жизни уходить.
Ничего прекрасней нет на свете,
Видеть солнце, небо, ну и просто жить.

Я хочу, чтобы мир воцарился на свете,
Чтоб в здоровье и счастье все люди жили,
Чтоб смеялись всегда и не плакали дети,
Чтоб Всевышний Господь уберёт

от войны.

**Віра ЦАРУК-ЛОБАН,
колишня малолітня ув'язнена
фашистського нацизму.**

«Щоб не повторилося!» - відлунює у ветеранських серцях

В історії всіх народів є дати та події, що стають основою його гідної пам'яті та національної гордості. Для українців знаковою віхою була й залишається перемога у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років. Варто пам'ятати важливі подробиці

воєнної пори. Ні, не глобальні, звичайно-переможні (вони завжди на видноті й у центрі уваги істориків), а локальні, що стосуються лише окремої родини чи навіть однієї людини. Вони такі важкі та пекельно-болючі. Не всі згадуємо, а ще рідше розповідаємо дітям й онукам про страшні митарства й нелюдські страждання у фашистському рабстві десятків тисяч їх однолітків, масові знищення мільйонів людей у таборях смерті. Мовляв, навіщо травмувати дитячу психіку? А даремно. Адже ніщо не забуто...

Завтра, 11 квітня, світова громадськість згадає події, від яких навіть нині холоде кров: тотальне винищення в'язнів концтаборів. Минуло вже майже 70 років відтоді, як від неминучої смерті пощастило врятуватися в'язням Бухенвальду, Заксенхаузену, Дахау, Равенсбрюку й ін.

Людям, які відчули жакіття війни, найголовнішою цінністю є мир. Хоч вона й опалила їхні серця, сивиною побілила голови, але душа живе святою любов'ю. Сторінки минулого не треба забувати ніколи. Адже важкий шлях пройшло «покоління війни» - голод, тяжка й виснажлива праця... Віра Царук-Лобан, якій пощастило вижити, згадуючи ті роки з болем, оцінюючи теперішню ситуацію в країні, закликає будь-що зберегти на Батьківщині мир і спокій, щоб це більше не повторилося.